

محمد عنبرسوز

فیلم سینمایی «بچه مردم» ، نخستین ساخته بلند محمود کریمی، یکی از متفاوت ترین و جذاب ترین آثار سال های اخیر سینمای ایران است. فیلمی که در ساختار، زبان بصری و انتخاب ژانرش چنان اعتماد به نفس و جسارتی از خود نشان می دهد که کمتر در کارگردانان فیلم اولی سینمای ایران مشابهش را دیده بودیم. محمود کریمی در «بچه مردم» گامی بلند و جاه طلبانه به سوی سینمای داستانی برداشته و با همکاری گروهی از بازیگران باتجربه همچون گوهر خیراندیش، رضا کیانیان، حسن معجونی، بهروز شعبی، سیاوش چراغی پور و سیامک صفری، در کنار چهار بازیگر نوجوان و مستعدی که بخش عمده ای از بار درام را به دوش می کشند، یعنی مهید جهان نوش، احسان احمدی، فرزین فلسفین و ایلیا یعقوبی، جهانی تازه و کمتر تجربه شده را پیش روی مخاطب قرار داده است.

- سفری برای ملاقات حقیقت

«بچه مردم» قصه کودکی را روایت می کند که در بهزیستی بزرگ شده و با بحران هویت، انزوا ی شخصی و پرسش هایی درباره گذشته و سرنوشت واقعی خود روبه رو است. او با مجموعه ای از رخداد های حساب شده، پا به مسیری می گذارد که حقیقت زندگی اش را کشف کند، حقیقتی که به دورانی پراشوب پیوند خورده و مملو از پیچیدگی هاست. این طرح قصه، با وجود سادگی ظاهری، بستری می شود برای ورود فیلم به لایه های عمیق تر، چه در بعد مضمون و چه در قلمرو فانتزی و خیال پردازی.

- ژانر کم سابقه

بخش مهمی از اهمیت «بچه مردم» به انتخاب ژانرش، یعنی گونه سینمایی فانتزی، بازمی گردد؛ ژانری که سینمای ایران در سال های اخیر، جز در چند تجربه محدود، رغبت چندانی به آن نشان نداده است. کریمی اما در نخستین فیلمش، پا را فراتر از مرزهای مرسوم سینمای ایران می گذارد و نه تنها ژانر فانتزی را انتخاب می کند، بلکه آن را با دقت و وسواس اجرایی کم نظیری به فرم می رساند. دنیای فیلم، هرچند ریشه در واقعیت دارد، اما همواره در مرز خیال نفس می کشد. طراحی صحنه، قاب بندی ها، نورپردازی و حتی رفتار شخصیت ها هگی در خدمت خلق جهانی هستند که یاد آور زیبایی شناسی ایرانیزه شده آثار فیلم سازان شهر جهان در این ژانر، یعنی تیم برتون و وس اندرسون است، البته با رعایت اقتضانات فرهنگی و محدودیت های تولید در سینمای ایران. انتخاب ژانر فانتزی برای روایتی که ریشه در تاریخ و هویت دارد، خود نوعی جسارت ساختاری

جابه جایی نامحسوس مرزها

«بچه مردم» تجربه ای نو در پیوند سینمای فانتزی و مضمون دفاع مقدس است

اولیه است. در شرایطی که سینمای دفاع مقدس در دهه اخیر به شدت درگیر مضمون زدگی، تکرار و برپرتره سازی های شبیه به هم شده و به تولید آثاری اصرار می ورزد که اغلب قهرمانانش از روی شابلون ساخته می شوند و حتی اگر تفاوت های فیزیکی و شخصیتی خاصی هم برایشان تعریف شود، اطرافیانشان و مسیر قهرمان سازی کاملاً تکراری است. «بچه مردم» از زاویه ای کاملاً متفاوت به موضوع ورود کرده و شهدای بهزیستی را، نه به عنوان جوانان مخلصی که از کودکی دغدغه های ملی و مذهبی داشته اند، بلکه در قامت پسرپچه های رنج کشیده و بازیگوشی که ضمیری پاک دارند و فقط به دنبال حقیقت می گردند، به عنوان هدف این اثر سینمایی تعریف کرده است. این موضوعی است که شاید بسیاری از مخاطبان و حتی بخشی از علاقه مندان جدی سینمای دفاع مقدس، حتی به گوششان هم نخورده و همین انتخاب هوشمندانه، به فیلم اجازه می دهد از تکرار فاصله بگیرد و به دراماتیزه کردن حقایقی بپردازد که کمتر در مرکز روایت بوده اند. فیلم، در عین پایبندی به آرمان ها و رسالت آگاهی بخشی خود، به ندرت در درام شعارزدگی می افتد و فاصله مطمئن خود را از «سندرم پایان بندی حتمی و قابل پیش بینی» حفظ می کند.

- اقتصاد هوشمندانه

«بچه مردم» فیلم اول محمود کریمی است و کاملاً طبیعی به نظر می رسد که تهیه کننده این اثر (سید علی احمدی) امکان اختصاص بودجه ای نجومی برای اولین اثر کارگردان «بچه مردم» را نداشته است. چنین فیلم هایی معمولاً با محدودیت های مالی جدی روبه رو هستند و دقیقاً به همین دلیل، انتخاب های محمود کریمی قابل توجه و سرنوشت ساز بوده اند. بیراه نخواهد بود اگر فکر کنیم که کارگردان این فیلم ناچار بوده، بین هزینه کرد برای ستاره های گران قیمت یا اختصاص بودجه محدودش به مؤلفه های فنی و هنری، از جمله طراحی صحنه، جلوه های بصری، نورپردازی و طراحی لباس، تصمیمی مهم بگیرد. کریمی راه دوم را انتخاب کرده و مسیر دشوار، اما نتیجه بخشی را در پیش گرفته است که در نهایت به خلق یک فیلم سرحال انجامیده است، فیلمی که می تواند مرزهای سینمای ایران را، هرچند در حد چند سانتی متر، گسترش بدهد.

رامین میلانی، آهنگ ساز مشه‌دی، از آلبوم جدیدش «نشانه تو» می گوید

هویت موسیقی ایرانی با زبان امروز

در آن شنیده می شود. میلانی توضیح می دهد: آلبوم یازده ترک دارد؛ یک قطعه ساز و آواز شرع سعدی، دو قطعه ضربی، آوازی با اشعار سعدی و ملک الشعرا بهار و سایر قطعات در قالب ترانه و تصنیف ساخته شده اند.

او اضافه می کند: ترانه ها و تصنیف ها از شاعرانی چون محمد قهرمان، سهیل نیک نیا و آرمان نوروزی انتخاب شده و چند کار هم از سروده های خودم است. این تنوع شعری و موسیقایی، یکی از نقاط قوت آلبوم است و به آن ساختاری چندلایه داده است.

- اقتضا، از سعدی تا قهرمان

رامین میلانی، سرپرست گروه دلشدگان، درباره نقطه آغاز آلبوم «نشانه تو» می گوید: ایده از دل یک همکاری ساده با سعید عبدا...زاده، خواننده گروه، بیرون آمد. تصمیم گرفتیم قطعه «نشانه تو» را ضبط کنیم، اما همان جا بود که فهمیدیم وقتش رسیده است مجموعه ای کامل منتشر کنیم. بعضی از آثار ساخته شده بودند. اما من دوباره تنظیمشان کردم تا زبان مشترکی در تمام آلبوم برقرار شود. این آلبوم، دومین اثر رسمی دلشدگان پس از «ساز باران» است، با این حال به وضوح رنگ و هویت تازه تری

استفاده از بازیگرانی چون رضا کیانیان، حسن معجونی، بهروز شعبی، سیامک صفری و گوهر خیراندیش که همگی بازیگرانی کاربلد، حرفه ای، خلاق و واجد توانایی فنی برای تطبیق پذیری هستند، اما مطلقاً هنرپیشه هایی گران قیمت محسوب نمی شوند، به کریمی اجازه داده که بخش بزرگ تری از بودجه فیلمش را صرف خلق اتمسفر، جلوه های بصری چشمگیر، طراحی صحنه و لباس و مهم تر از همه تنوع لوکیشن کند. همین مسئله یکی از امتیازهای «بچه مردم» در قیاس با جریان رایج سینمای ایران است که سال هاست زیر سایه ستاره محوری نفس می کشد و ستاره های محبوب مردم را در آبرآرتمان ها به دیالوگ گفتن وامی دارد. موفقیت فیلم در این بخش می تواند آغاز یک تغییر نگرش مهم در سینمای ایران باشد، رسیدن به محصولی چشم نواز، خوش ساخت و دارای پیرنگ منسجم، به جای اتکای صرف به ستاره های محبوبی که دستمزد های زیاد می گیرند.

- دست انداز های کوچک

با تمام این قوت ها، «بچه مردم» در بخش هایی از روایتش هم دچار دست انداز می شود و این حقیقتی است که با توجه به فیلم اولی بودن کارگردانش، قابل اغماض به نظر می رسد؛ هرچند که نمی توان نادیده اش گرفت. ضرابهنگ فیلم در لحظاتی کند می شود و به نظر می رسد که قرار است از ریتم بیفتد؛ اما باز به ریل شادابی برمی گردد و همین موضوع سکنه هایی را در روایت ایجاد می کند. علاوه بر این، در دقایقی از پرده سوم، سینما قربانی محتوامی شود. کریمی آن قدر بر سکانس های جنگی تمرکز می کند که گویی می خواهد همه بودجه اش را «حلال کند». این تصمیم، هرچند از منظر جذب مخاطب عام یا رعایت استانداردهای ژانر قابل فهم است، اما نتیجه اش این است که فیلمی که با بحران هویت، جهان فانتزی و فضاسازی متفاوت آغاز می شود، در نهایت در قالب فیلمی نسبتاً معمولی از خانواده آثار دفاع مقدس، به پایان می رسد.

این افت کیفی، لطمه ای جدی به کلیت فیلم نمی زند؛ اما فاصله میان بلوغ فرمی دو پرده اول و بازگشت به کلیشه های ژانری در پرده سوم کاملاً محسوس است و اجازه نمی دهد «بچه مردم» با وجود تمام نوآوری هایش، بتواند در زمره بهترین فیلم های سال دسته بندی شود.

رامین میلانی، آهنگ ساز مشه‌دی، از آلبوم جدیدش «نشانه تو» می گوید

هویت موسیقی ایرانی با زبان امروز

سوی هنرمندان تکرار شده است. او توضیح می دهد: در شهری با این ظرفیت فرهنگی، فقط یک سالن تخصصی برای موسیقی داریم. این باعث شده بسیاری از هنرمندان در عمل کم کار شوند.

- نسل جوان و شنیدن دوباره موسیقی ایرانی** او درباره جذب مخاطب جوان می گوید: با توجه به حاشیه رفتن موسیقی ایرانی در میان نسل نوجوان و جوان، سعی کردیم با بهره گیری از چند صدایی، ترکیب سازهای زهی و استفاده از رنگ های کوبه ای، اثر را جذاب تر و قابل شنیدن تر کنیم. با وجود رقابت شدید موسیقی های پر مخاطب در فضای مجازی، تلاش گروه، معرفی و زنده نگه داشتن این نوع از موسیقی است.

- نسخه فیزیکی؛ نوستانی ضروری** میلانی معتقد است نسخه فیزیکی نباید حذف شود و توضیح می دهد: نسخه فیزیکی جنبه یادگاری دارد. روی جلد QR گذاشتیم تا شنونده نسخه دیجیتال را هم داشته باشد. مخاطب در رونمایی نشان داد هنوز به این شکل از ارائه احترام می گذارد.

این آهنگساز مشه‌دی برنامه گروه را تنها به انتشار آلبوم محدود نمی داند و می گوید: در حال ریزی هستیم تا اجرای صحنه ای آلبوم را در شهرهای مختلف داشته باشیم. امیدواریم تهیه کننده ای همراه ما شود تا بتوانیم گروه را روی صحنه های بیشتری ببریم.

ایستگاه هنر

جنگ ۱۲ روزه در قاب مستند سازان مشه‌دی

در نوزدهمین دوره جشنواره فیلم مستند ایران «سینما حقیقت»، شماری از مستند سازان با تمرکز بر ابعاد مختلف جنگ دوازده روزه، آثار متنوع و تأمل برانگیزی را خلق کرده اند. به گزارش خبرگزاری مهر، این آثار که در بخش «ایران» حاضر شده اند، روایت هایی از تجربیات انسانی، اجتماعی و تاریخی آن روزها را به تصویر می کشند؛ از تلاش خانواده ها برای حفظ ارتباط در بحران و فداکاری امدادگران تا روایت زندگی قربانیان و بازماندگان و همچنین نگاهی به پیامدهای جنگ بر زندگی روزمره مردم.

این مستند ها با رویکرد هایی گاه مستقیم و گزارشی، گاه شاعرانه و تجربی و گاه تاریخی، تلاش دارند تا ابعاد گوناگون این رویداد را ثبت کنند و حافظه جمعی را در مقابل فراموشی یا روایت های تحریف شده پاس بدارند. در ادامه مروری داریم بر آثار فیلم سازان مشه‌دی نوزدهمین جشنواره فیلم مستند ایران «سینما حقیقت» که با موضوع جنگ دوازده روزه ساخته شده اند.

مستند کوتاه «برای کیان» به کارگردانی و تهیه کنندگی سارا طالبیان، فیلم ساز مشه‌دی، از جمله آثار بخشی «ایران» جشنواره امسال بود. سارا طالبیان، کارگردان این اثر، پیش از این مستند های «پنج دقیقه تا مرز»، «آیه» و «هلیوس» را ساخته بود. وی سال گذشته و در جشنواره هجدهم «سینما حقیقت» توانست تندیس بهترین کارگردانی مستند کوتاه را دریافت کند و امسال هم شانس کسب همین جایزه را در بخش بهترین کارگردانی فیلم مستند بلند برای کارگردانی فیلم «روای ناتمام» دارد. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: «نیمه شب پنجشنبه ۲۴ خرداد، ساختمان سرو استاید در حمله موشکی هدف قرار گرفت. بهنام، همسرش و نوزادشان رایان جان باختند. کیان چهار ساله تنها بازمانده شد با ۶۰ درصد سوختگی. پدربزرگ و مادر بزرگش تلاش می کنند زندگی عادی را به او بازگردانند، در حالی که هنوز از مرگ والدینش بی اطلاع است.»

«پلز دختر سنگی» به کارگردانی سجاد دهنوی و تهیه کنندگی مسعود دهنوی از هنرمندان خراسانی روایتی است از همدلی و فداکاری یک هم وطن در روزهای جنگ دوازده روزه در تهران. علی کاشی با عشقی که به امداد و نجات دارد، چندین سال مشغول تربیت سگ امداد و نجات بوده و حالا داستان فیلم حضور علی کاشی و پلز در بحران های جنگ اخیر است. مستند «شاخه ای روی آب» به کارگردانی محسن اسلام زاده و محمد مهدی حبیبی و تهیه کنندگی محسن اسلام زاده ساخته شده است. این مستند روایتی از زندگی شهید محمد مهدی طهرانچی است که تلاش می کند با استفاده از نمایش برخی تصاویر برای نخستین بار، از زاویه ای متفاوت، تصویری متفاوت را از این شهید ارائه کند. یکی از ویژگی های این مستند، استفاده از تصاویر آرشیوی کمیاب است؛ تصاویری که در روزهای پس از حملات و از زیر آوار بیرون کشیده شد و تیم تولید پس از بازیابی و ترمیم، آن ها را در کنار تصاویر تولیدی تازه در ساختار فیلم به کار گرفته است.

چارسوق هنر

اکران نسخه سینمایی «سلمان فارسی» داوود میرباقری

حسین طاهری، تهیه کننده سریال سلمان فارسی، از ادامه فیلم برداری این پروژه و تولید نسخه سینمایی آن خبر داد. به گزارش همشهری آنلاین، سلمان فارسی بزرگ ترین پروژه تاریخ تلویزیون ایران محسوب می شود؛ اثری به کارگردانی داوود میرباقری که از سال ۱۳۹۸ با روایت زندگی صحابی ایرانی پیامبر اسلام (ص) در جنوب کشور آغاز شد. این مجموعه پس از پنج سال تولید، بار دیگر در شهرک سینمایی غزالی تصویربرداری می شود تا دوران کودکی سلمان در ایران را به تصویر بکشد. طاهری درباره روند تولید این سریال اظهار کرد: این مجموعه در قالب حدود هشتاد قسمت و در سه فصل ساخته می شود و بیشتر بازیگران شناخته شده کشور در آن حضور دارند. او افزود: روند گزینش بازیگر از سال ۱۳۹۸ آغاز شد و بیش از ۲۰ هزار نفر برای نقش های گوناگون نام نویسی کردند. در این میان، تنها از بازیگران تهرانی استفاده نشد و هنرمندانی از شهرهای مختلف کشور نیز در ترکیب گروه قرار گرفتند. به گفته او، استفاده از بازیگران اصلی، هنروران و نقش های فرعی، جلوه ای باشکوه به سریال بخشیده است. وی در ادامه درباره احتمال ساخت نسخه سینمایی اظهار کرد: به طور قطع نسخه سینمایی سلمان فارسی نیز تولید خواهد شد، اما اکنون تمرکز گروه بر ساخت سریال است. پخش سریال از سال آینده آغاز خواهد شد و به احتمال زیاد، به صورت هفتگی در جدول پخش قرار می گیرد؛ البته درباره نحوه دقیق پخش، تصمیم نهایی هنوز اتخاذ نشده است.

ویژه برنامه «یلدای جوانی» در شبکه ۳، با حضور خواننده های مطرح

ویژه برنامه تلویزیونی «یلدای جوانی» در ایام منتهی به یلدای ۱۴۰۴ پخش خواهد شد. به گزارش همشهری، ویژه برنامه تلویزیونی «یلدای جوانی» در ایام منتهی به شب یلدا، از امروز چهارشنبه (۲۶ آذرماه) تا شب یلدای ۱۴۰۴ از شبکه ۳ سیما پخش خواهد شد. این برنامه با محوریت جوانان و با رویکردی ملی، فرهنگی و انگیزشی، قرار است به معرفی و انتخاب جوانان برتر سال کشور بپردازد. در «یلدای جوانی»، برخی جوانان ایرانی در حوزه های علمی، فرهنگی، هنری، اجتماعی و ورزشی معرفی می شوند و انتخاب نهایی جوانان برتر هر حوزه با رأی مستقیم مردم انجام خواهد شد. این ویژه برنامه به اجرای آن بر ویژه ایمان قیاسی است. همچنین شامل آیتم های متنوع، گفت وگو های ویژه و حضور مهمانان سرشناس و تأثیرگذار از حوزه های مختلف خواهد بود؛ چهره هایی که هر یک به واسطه تجربه، موفقیت و جایگاه اجتماعی خود، الهام بخش نسل جوان هستند. «یلدای جوانی» با فضایی صمیمی، شاد و متناسب با حال و هوای شب یلدا، تلاش می کند ضمن پاسداشت سنت های ایرانی، تصویری امیدبخش از آینده جوانان ایران ارائه دهد. خوانندگانی همچون محمد اصفهانی، سالار عقیلی، آرون افشار، مهدی یغمایی و گرشارضایی مهمانان برنامه هستند.

اکران آنلاین فیلم جدید فرزاد حسنی

فیلم «یازده یازده» با بازی فرزاد حسنی به طور اختصاصی از فردا در فیلم نت اکران آنلاین می شود. به گزارش صبا، فرزاد حسنی که در کارنامه هنری اش جدا از اجرا، تجربه بازیگری در فیلم و سریال های مختلفی دارد، این بار قرار است با فیلم «یازده یازده» به اکران آنلاین برسد. این فیلم که جزو آثار سینمای هنر و تجربه محسوب می شود، حالا سر از شبکه نمایش خانگی درآورده است.